

مروری بر مهمترین اعتراضات کارگری برگزار شده در بهمن ماه ۱۴۰۱: افزایش دستمزد، مطالبه اصلی کارگران

تارنمای **داوطلب:اعتراضات کارگری** در فاصله یک ماه مانده به پایان سال، افزایش یافته است. تعدد گزارش‌ها و اخبار منتشر شده از تجمعات و اعتصابات کارگری که بازتابی در رسانه‌های رسمی و شبکه‌های اجتماعی پیدا می‌کنند، بیانگر آن است که اعتراضات کارگری با نزدیک شدن به اسفندماه و موعد تعیین حداقل دستمزد سال آینده کارگران با مطالبه محوری افزایش حقوق و مزایا در جریان است.

این در حالیست که در بسیاری از حوزه‌ها، کارگران و بازنشستگان با سه چالش مهم دست به گریبانند که از جمله دلایل و زمینه‌های اصلی اعتراضات و اعتصابات کارگران بوده است. این چالش‌ها عبارتند از:

- سطح نازل دستمزد و مستمری
- عدم اجرای قوانین و مقرراتی چون عدم اجرای کامل طرح طبقه‌بندی مشاغل
- ماهها دستمزد معوقه

در عین حال بهمن را باید ماهِ بازگشت دوباره بازنشستگان به خیابان‌ها نامید. عدم پرداخت ۲۵ درصدی همسان‌سازی و محاسبه نشدن عیدی بازنشستگان مطابق عیدی کارگران شاغل از جمله دلایل اعتراض این مستمری‌بگیران تامین اجتماعی است. با این حال هنوز این اعتراضات در بین بازنشستگان تامین اجتماعی فراگیر نیست و در برخی از استان‌ها همچون خوزستان با فراوانی و گستردگی بیشتری همراه است.

در کنار بازنشستگان تامین اجتماعی، بازنشستگان و کارکنان مخابرات نیز در ادامه تجمعات ماههای اخیر و در اعتراض به تاخیر در پرداخت مطالبات و فریز کمک هزینه‌های رفاهی ، حداقل سه تجمع سراسری تنها در بهمن ماه برگزار کردند. این اعتراضات به طور میانگین در شش شهر در جریان بوده و سرانجام کمیسیون اصل ۹۰ مجلس را وادار کرده تا جلساتی پیرامون رسیدگی به وضعیت کارگران و بازنشستگان مخابرات تشکیل دهد.

در میان شاغلان نیز، کارگران شاغل در شهرداری‌ها و مجموعه‌های مادر صنعتی چون معادن، فولاد و نفت بیشترین فراوانی اعتراضات را ثبت کرده‌اند. پدیده عجیب دریافت نکردن ماهها حقوق و دستمزد به کارگران شهرداری برخی از شهرهای کشور به یکی از اصلی‌ترین دلایل اعتراض این کارگران در سالها و ماههای اخیر تبدیل شده، به نحوی که در برخی موارد این تاخیر در پرداخت مطالبات به بیش از ۸ ماه رسیده است.

همچنین عدم اجرای قوانین و مقررات کار و بی‌توجهی به ثبات و امنیت شغلی کارگران در مناطق استراتژیک صنعتی چون معادن، فولاد و نفت منجر به گسترش اعتراضات کارگران در این بخش‌ها شده است.

این اعتراضات که اغلب در محوطه شرکت و یا مقابل مراکز و سازمانهای دولتی در جریان بوده، با پاسخ روشنی از سوی مسئولین این واحدها و سازمان‌ها مواجه نشده و در پی این بی‌توجهی برای مدت طولانی‌تری ادامه یافته و یا به صورت مقطعی متوقف شده است.

گرچه رویکرد کلی حکومت به اعتراضات کارگری بویژه پس از گسترده شدن اعتراضات مردمی در ۵ ماهه اخیر، همچنان رویکردی امنیتی است اما در همین فضا نیز کارگران توانسته‌اند با تمرکز و پافشاری بر مطالبات صنفی، روند مطالبه‌گری خود را ادامه دهند. با این حال فقدان هرگونه سازماندهی تشکیلاتی و سرکوب گسترده هرگونه فعالیت مستقل صنفی و کارگری منجر به آن شده تا روند پیگیری و به نتیجه رسیدن مطالبات طولانی شده و به سختی به نتیجه مطلوب برسد. نکته قابل توجه اینکه ممانعت از سازماندهی جمعی تنها منحصر به تشکل‌های غیررسمی نیست و تشکل‌های سه‌گانه شبه‌حاکمیتی نیز در صورت دور زدن محدودیت‌های پیش‌بینی شده در سازوکار اجرایی خود، با ممانعت‌هایی از سوی حاکمیت مواجه می‌شوند. نمونه آن، ممانعت از برگزاری تجمع صنفی کارگران پالایشگاههای گاز پارس جنوبی که با وجود نامه‌نگاری‌های متعدد تنها انجمن صنفی کارگری حاضر در پارس جنوبی با مقامات استانی، اجازه برگزاری آن داده نشد.

علاوه بر اینها، اعتراضات کارگری در یک ماه گذشته در حالی در جریان بوده که در آستانه ۲۲ بهمن(سالگرد انقلاب ۵۷)، جمعی از فعالان کارگری با امضای بیانیه‌ای ۲۰ امضایی با عنوان «منشور مطالبات حداقلی تشکل‌های صنفی و مدنی»، خواستار تامین امنیت شغلی، افزایش فوری حقوق کارگران، معلمان و بازنشستگان و قدرتگیری تشکل‌های مستقل شدند. نقدهای بسیاری به این منشور وارد است از جمله اینکه گرچه با امضای حداقل ۱۲ تشکل صنفی و کارگری صادر شده اما به نظر می‌رسد بسیاری از تشکل‌های امضا کننده موجودیت سازمانی(ولو به صورت غیررسمی) ندارند و تنها به غالب گروههای مجازی و به صورت اسمی فعالیت می‌کنند.

در این **فایل مهمترین اعتراضات کارگری برگزار شده در بهمن ماه ۱۴۰۱** را مرور خواهیم کرد. با این توضیح که در پاره‌ای از خبرهای منتشر شده در رسانه‌های اجتماعی، به دلایل اصلی اعتراضات اشاره‌ای نشده و آخرین وضعیت پیگیری مطالبات در برخی حوزه‌ها نیز نامشخص است.

اشتراک‌گذاری

-

نوع اعتراض	محل اعتراض	شهر/استان محل اعتراض	علت اعتراض	آخرین وضعیت
تجمع	مقابل سازمان تامین اجتماعی شوش	شوش /خوزستان	بازنشستگان به عدم اجرای ۲۵ درصد متناسب‌سازی سال ۱۴۰۰، عدم اجرای متناسب‌سازی سال ۱۴۰۱،عدم پرداخت عیدی کارگری به بازنشستگان،عدم اجرای ماده ۸۹ تامین اجتماعی و درمان رایگان،عدم اجرای انتخابات کانون بازنشستگان شهرستان و عدم واگذاری بانک رفاه درقبال اصل ۴۴	پاسخی به این مطالبات داده نشده است
تجمع	مقابل استانداری	اهواز/خوزستان	اعتراض به عدم تحقق وضعیت استخدامی	کارگران می‌گویند: طرح تبدیل وضعیت استخدامی کارگران شهرداری ابلاغ شده و متوجه شده‌اند «طبق دستور کتبی مدیر کل امور شهری وشوراهای استانداری قرار است تمام پست‌های سازمانی در نظر گرفته‌شده برای کارگران مشمول این طرح، برای همکاران اینثارگر در نظر گرفته شود». کارگران معترض گفتند: در صورتی که این موضوع صحت داشته باشد «ادامه اعتراض خود را در برخورد با این رفتار تبعیض‌آمیز مسئولان به تهران انتقال می‌دهیم.»

تجمع سراسری	مقابل استانداری	چهارمحال و بختیاری، گیلان، خراسان رضوی، اردبیل، لرستان، یزد، اصفهان، تهران، کردستان، کرمانشاه،	اعتراض به تاخیر در پرداخت مطالبات و فریز کمک هزینه‌های رفاهی	در مجلس شورای اسلامی و با مدیریت دکتر پژمانفر رئیس کمیسیون اصل ۹۰، برای بررسی مشکلات مخابرات و نحوه پرداخت مطالبات کارکنان و بازنشستگان این شرکت بزرگ مخابراتی جلسه ای تشکیل شد.
تجمع	مقابل وزارت آموزش و پرورش	تهران	مشکلات معیشتی و عدم همسان‌سازی حقوق	پاسخی به این مطالبات داده نشده است
تجمع	محوطه پتروشیمی	بندر امام	عدم یکسان سازی حقوق و مزایا	نمایندگان کارگران در جلسه با مدیرعامل به بیان مشکلات و چالشها پرداختند و وعده‌هایی برای بهبود اوضاع دریافت کردند
تجمع	محوطه بیمارستان	اهواز/خوزستان	اعتراض به وضعیت نامطلوب سرویس های ایاب و ذهاب و تاخیر ده ماهه در پرداخت کارانه های خود	نامشخص
تجمع	محوطه کارخانه	کرج	دستمزدهای ناکافی و وضعیت نامناسب معیشتی	نامشخص
تجمع	مقابل ادارات آموزش و پرورش	تهران	کمبود حقوق، مشکلات معیشتی و اعمال نشدن مدرک	نامشخص
تجمع سراسری	مقابل ساختمان اداره مخابرات	یزد، اصفهان، خراسان رضوی، ایلام، کرمانشاه، گیلان، تهران، خوزستان، آذربایجان غربی، کردستان	اعتراض به تاخیر در پرداخت مطالبات و فریز کمک هزینه‌های رفاهی	تشکیل جلسه در کمیسیون اصل ۹۰ مجلس پیرامون مشکلات کارکنان و بازنشستگان مخابرات
تجمع	مقابل دفتر اصلی کارخانه و دفتر شرکت ملی صنایع مس ایران	تهران و کرمان	اعتراض به انتقال صندوق مس بدون رضایت سهامداران(کارگران) به زیرمجموعه وزارت رفاه	نامشخص
تجمع و اعتصاب	مقابل کارخانه	شهر بابک استان کرمان	اعتراض به عدم رسیدگی به مشکلات	نامشخص
تجمع و اعتصاب	مقابل شرکت	سیرجان	پایین تر بودن حقوق و مزایای خود نسبت به سایر کارکنان منطقه گل‌گهر	مدیر روابط عمومی این مجموعه در پاسخ به این اعتراضات گفته که این شرکت مطابق قوانین اداره کار به تمام تعهداتش عمل کرده است.
تجمع و اعتصاب	مقابل شرکت	اهواز/خوزستان	عدم اجرای طرح طبقه‌بندی مشاغل که یکسال و نیم است به تعویق افتاده و مدیران شرکت مدتهاست وعده اجرای آن را می‌دهند.	نامشخص
تجمع	مقابل ساختمان	اهواز/خوزستان	اعتراض به تاخیر در پرداخت مطالبات و فریز کمک هزینه‌های رفاهی	تشکیل جلسه در کمیسیون اصل ۹۰ مجلس پیرامون مشکلات کارکنان و بازنشستگان مخابرات

			مرکزی مخابرات	
فرماندار اردستان به همراه اعضای شورای تأمین و دیگر روسای ادارات مسئول در کارخانه حاضر شد و وعده پرداخت مطالبات را داد. همچنین با تذکر به مدیران کارخانه درباره کارگران تعدیل شده و خواستار بازگشت نیروهای تعدیل شده ، شد.	فقدان امنیت شغلی و تعدیل نیرو (۴۹ کارگر از آذرماه امسال از کار بیکار شدند)	اردستان / اصفهان	محوطه کارخانه	تجمع و اعتصاب
نامشخص	نزدیک هزار میلیارد تومان پنبه از کشاورزان منطقه مغان خریداری شده است که از این مبلغ تنها ۲۰۰ میلیارد تومان به حساب پنبه کاران واریز شده و با گذشت ۴ ماه هنوز مطالبات پنبه کاران پرداخت نشده است.	مغان	مقابل فرمانداری	تجمع
همچنان بی پاسخ مانده است	عدم پرداخت ۲۵ درصدی همسان سازی، عدم محاسبه عیدی مطابق عیدی کارگران شاغل	اهواز، کرمان	مقابل ساختمان اداره کل تأمین اجتماعی	تجمع
نماینده سیرجان و بردسیر در مجلس گفته که از اعتصابات مطلع است و اضافه کرد که این موضوع در حال رسیدگی است و حل خواهد شد.	اعتراض به عدم پرداخت حقوق، سطح نازل دستمزدها و مشکلات بیمه‌ای	تخت گنبد سیرجان	محوطه معدن	تجمع و اعتصاب
نامشخص	عدم پرداخت عیدی مطابق مصوبه شورای عالی کار	تهران	مقابل دفتر مرکزی شرکت	تجمع
	اعتراض به تاخیر در پرداخت مطالبات و فریز کمک هزینه‌های رفاهی	خوزستان، کرمانشاه، ایلام، مشهد، تهران، کردستان، زنجان، گیلان	مقابل اداره کل مخابرات و وزارت مخابرات	تجمع سراسری
	اعتراض به عدم دریافت مطالبات معوقه و شرایط نامناسب معیشتی	بندرعباس	مقابل مجتمع	تجمع و اعتصاب
نامشخص	اعتراض به سطح نازل دستمزد، عدم اجرای طرح طبقه‌بندی مشاغل و شرایط سخت کاری	شهرستان آرزوئیه/کرمان	محوطه معدن	تجمع و اعتصاب
آخرین دریافتی آنها بعد از چندین روز اعتراض در بهمن ماه بوده که در دو مرحله هر بار ۵ میلیون تومان به حساب حدود ۱۱۳ کارگر به صورت علی‌الحساب پرداخت شده و علیرغم اینکه کمتر از یک ماه به پایان سال باقی مانده، خبری از پرداخت مابقی مطالبات نیست.	عدم پرداخت ۱۸ ماه حقوق معوقه و ۲ سال عیدی	اهواز	مقابل فرمانداری	تجمع
در انتظار پاسخ	اعتراض به وضعیت نامناسب معیشتی و عدم رسیدگی به مشکلات	شوش، اهواز، شوشتر، کرمان، کرمانشاه،	مقابل سازمان تأمین اجتماعی	تجمع
در انتظار پاسخ	اعتراض به عدم پرداخت هشت ماه حقوق معوقه	ياسوج	مقابل استانداری	تجمع